

The Power of Free Choice*

TABLE OF CONTENTS

PREFACE	2
G-D'S KNOWLEDGE AND MAN'S FREE CHOICE.....	3
FREE CHOICE: FEIGNED OR FACT?	3
ANSWERS	5
1. KNOWLEDGE RESTRAINT	6
2. INTERCHANGEABLE DETAILS	7
3. 'CAUSES' ARE KNOWN AND PREDETERMINED	8
4. VOLUNTARY COERCION	10
5. ASTROLOGICAL KNOWLEDGE	11
6. CAUSE OR EFFECT?	11
<i>Illustration I: Prediction</i>	13
<i>Illustration II: Stone</i>	14
<i>G-d's Knowledge</i>	14
7. SUPERNAL KNOWLEDGE.....	17
a. 'Lower Form of Knowledge'	19
b. 'Higher Form of Knowledge'	20

Question

How are we to understand the apparent contradiction between the concept of free choice and the fact that G-d already **knows** what will happen tomorrow?

Furthermore, if everything is **predetermined** by G-d, do we really have free choice or is our sense of free choice merely an illusion?

(* המאמר נערך ע"י חבר המכון הרב בנימין ביטון שליט"א.

Preface

Before providing a response to the question, it must be clarified that the apparent contradiction evolves from two fundamentals issues which (although interconnected) differ in essence from each other:

1. The first question is regarding the apparent contradiction between G-d's **knowledge** of the future (ידיעה) and the concept of man's free choice (בחירה), i.e., if G-d knows with absolute truth what will happen tomorrow, how can one have free choice to choose and act otherwise? And on the other hand, if one does indeed have free choice, does that imply that G-d doesn't know ahead of time what will happen until one actually chooses so?¹
2. The second question, however, addresses the contradiction between G-d **determining** the future (השגחה) and the concept of free choice (בחירה), i.e., if every detail is already predetermined by G-d to unfold in a certain way, how can one have true free choice to act otherwise? And on the other hand, if one does indeed have free choice, does that imply that certain events are not predetermined by G-d until one chooses so?

---

(1) ובלשון האור שמח (הל' תשובה פ"ה ה"א): "הכל צפוי והרשות נתונה (אבות פ"ג מט"ו). על המאמר העמוק הזה כתב הר"מ בפירוש המשנה שראוי למי שאמרו הוא ר' עקיבא, והוא מעיר ענין סתום וחתום, והיא ענין הידיעה והבחירה, והגזירה והחריצות, כי המה שני הפכים, כיון שידוע הבורא בעתיד ובכל מפעלות הנמצאים אשר יעשו א"כ בטלה הבחירה, כי אם אפשרי לבחור היפך ממה שידע הבורא א"כ לא ידע הבורא האמת, וזהו כפירה יותר ממה שיאמר בהעדר הידיעה לגמרי, והנה ע"כ יבחר האדם כפי מה שהוא בידיעת הבורא, וא"כ שב האדם מבחירי למוכרח, ע"ז התעורר האלקי ר' עקיבא במלותיו הקצרים ועמוקים".

ולהעיר ממש"כ בתוס' יו"ט לאבות (שם) בפירוש המאמר דאבות שם "הכל צפוי והרשות נתונה" (ונעתקו דבריו להלן בהערות) ובמה שהעיר בזה הרב יוסף ג'קובס בס' 'שמונה פרקים להרמב"ם עם ביאור ועיונים' ע"ש.

וראה 'מעין גנים' לרצ"א מדינוב (והוא פירוש ל'אור החיים' לר' יוסף יעב"ץ, פרמישלה תרמ"ג, יד, ב) שכתב על קושיא זו: "תדע הקורא נעים אשר לא מחכמה שאלת ע"ז כי הנה תראה ענין הידיעה והבחירה אשר נתייגעו את עצמם כמה וכמה מקדושים אשר בארץ למצוא לעצמן פתח להכניס הדברים בשכל ועדיין הם מבחוץ (חוץ אותן שנגלה עליהם אור קדושה העליונה מבינים מעט קט כמצוין מן החרכים) וערבים עלי דברי דודים הרב החסיד בעל חו"ה שכתב בזה דבר נחמד ותכלית כוונתו. הנה הידיעה נתאמתה לנו על פי התורה והנבואה והנסים וכן הבחירה החפשית נתאמתה לנו דלולא זאת אין שכר ועונש והנה שכר ועונש מבואר בתורה ומלאים כל ספרי נבואה. הנה שתי אלו הענינים אמת יחד תקועה בלבבינו. אבל השכל האנושי קצר מהשיג שתי אלה הענינים ביחד הנה נאמן הוא בעל מלאכתנו אשר עשה לנו את הנפש שההשגה בזה לא תהי' לנו לטובת נפשינו ע"כ מנע מאתנו את השכל הזה כי באם הי' הדבר הזה לטובה לנפשינו בודאי הי' השם מטביע בשכלנו איך להשיג הענין הזה. והוא ית' היודע אשר הדבר הזה טוב לנו להאמין מבלי חקירה ע"כ תוכן דבריו".

וראה גם בפירוש רבינו אברהם פריצול (אבות שם) בביאור משנה זו דכוונת התנא להשמיענו ששניהם אמת, שהכל גלוי וידוע לפניו ית' מצד אחד, ושגם תלוי בבחירתנו מצד שני, אלא שלא ביאר איך אפשר לקיים שניהם יחד ע"ש.

These are two separate questions, based on two distinct concepts: G-d's **knowledge** of the future (ידיעה) and His **determining** every single detail that is to happen (השגחה).

This paper will address only the **first** of these questions. See also *Machon Shmuel*, *Written and Directed by: G-d* for some exploration of the second question.

G-d's Knowledge and Man's Free Choice

Free Choice: Feigned or Fact?

The concept of free choice means that with respect to certain aspects of life, a Jew possesses true and real power of free choice to act as he desires. In the words of the Rambam:²

“Free will is granted to all men. If one desires to turn himself to the path of good and be righteous, the choice is his. Should he desire to turn to the path of evil and be wicked, the choice is his.”

This concept is fundamental to the Torah and Mitzvot,³ and it is the basis for reward and punishment, which is only possible if one is responsible for his actions.⁴

(2) רמב"ם (הל' תשובה, פ"ה, ה"א): "רשות לכל אדם נתונה אם רצה להטות עצמו לדרך טובה ולהיות צדיק הרשות בידו ואם רצה להטות עצמו לדרך רעה ולהיות רשע הרשות בידו הוא שכתוב בתורה 'הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע' כלומר הן מין זה של אדם היה יחיד בעולם ואין מין שני דומה לו בזה הענין שיהא הוא מעצמו בדעתו ובמחשבתו יודע הטוב והרע ועושה כל מה שהוא חפץ ואין מי שיעכב בידו מלעשות הטוב או הרע וכיון שכן הוא פן ישלח ידו".

וב'שמונה פרקים' (פ"ח): "ועל זה הצד יאמר באדם כשיקום וישב, שברצון השם יתברך קם וישב, רצוני לומר, שהושם בטבעו בתחילת בריאתו שיקום וישב בבחירתו, לא שהוא רוצה עתה בעת קומו שיקום או שלא יקום, כמו שלא רוצה עתה בנפילת האבן הזאת שתפול או שלא תפול, וכלל הדבר שנאמין בו הוא, כי כמו שרצה השם יתברך שיהיה האדם נצב הקומה, רחב החזה, בעל אצבעות, כן רצה שיתנועע וינוח מעצמו ויעשה פעולות בבחירתו, אין מכריח לו עליהן ולא מונע מהן, כמו שהתבאר בתורה האמתית המבארת זה הענין באמרה (בראשית ג' כ"ב) "הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע".

(3) רמב"ם (שם, ה"ד): "ודבר זה עיקר גדול הוא והוא עמוד התורה והמצוה שנאמר 'ראה נתתי לפניך היום את החיים' וכתבי' ראה אנכי נתן לפניכם היום' כלומר שהרשות בידכם וכל שיחפוץ האדם לעשות ממעשה בני האדם עושה בין טובים בין רעים ומפני זה הענין נאמר 'מי יתן והיה לבבם זה להם' כלומר שאין הבורא כופה בני האדם ולא גוזר עליהן לעשות טובה או רעה אלא הכל מסור להם".

(4) רמב"ם (שם פ"ה ה"ד): "אילו האל היה גוזר על האדם להיות צדיק או רשע או אילו היה שם דבר שמושך את האדם בעיקר תולדתו לדרך מן הדרכים או למדע מן המדעות או לדעה מן הדעות או למעשה מן המעשים כמו שבודים מלבם הטפשים הוברי שמים היאך היה מצוה לנו על ידי הנביאים עשה כך ואל תעשה כך הטיבו דרכיכם ואל תלכו אחרי רשעכם והוא מתחלת ברייתו כבר נגזר עליו או תולדתו תמשוך אותו

